

---

11 november 2003
Nr. 2003-19.448, EZ

Nummer 38/2003

Voordracht van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van Groningen inzake aandelenoverdracht en baanverlenging van Groningen Airport Eelde N.V.

SAMENVATTING:

Na langdurige onderhandelingen met het Rijk is uiteindelijk overeenstemming bereikt over de definitieve uitwerking van de wens van het Rijk om terug te treden als aandeelhouder van Groningen Airport Eelde N.V.. Eind 2001 was reeds overeenstemming bereikt over de afkoop van de verliesbijdrage. Thans is aan de orde de daadwerkelijke overdracht van de aandelen alsmede de hieraan door het Rijk gekoppelde kosten van de baanverlenging. Dit laatste betreft weliswaar een overeenkomst tussen het rijk en de vennootschap, maar kan niet worden los gezien van de overeenkomst die met de regio gesloten dient te worden over de aandelenoverdracht.

Inleiding

In augustus/september jongstleden zijn Staten- en Raadscommissies van de provincies Groningen en Drenthe en de gemeenten Groningen, Assen en Tynaarlo geïnformeerd over de stand van zaken inzake de onderhandelingen met het Rijk over de baanverlenging en de aandelenoverdracht van Groningen Airport Eelde N.V. (GAE). De afgelopen maanden hebben besprekingen met het Rijk plaatsgevonden om het resultaat op hoofdlijnen van de onderhandelingen te verwoorden in contracten. Nu de tekst van deze contracten rond is leggen wij u conform afspraak een aantal zaken ter besluitvorming voor.

In deze nota gaan we achtereenvolgens in op de huidige verhoudingen in aandelen (1), gevolgd door de gewijzigde positie van het rijk m.b.t. de regionale luchthavens (2) de uitkomsten van de onderhandelingen met het Rijk inclusief de hieruitvoortvloeiende contracten (3) de toekomst van GAE N.V. (4) en besluitpunten voor de regio (5).

1. Huidige aandelenverhouding en verliesbijdrage

Het Rijk heeft momenteel 80% van de aandelen en de regio 20%. Conform de overeenkomst uit begin jaren negentig draagt het rijk voor 40% bij in de afdekking van het verlies tegen de regio 60%.

De totale verliesbijdrage was gemaximaliseerd op €1.701.675 (f3,75 mln). Dit betekent maximaal €1.021.005 voor de regio en €680.670 voor het Rijk (resp. f 2,25 en f 1,5 mln.).

De huidige verdeling van de aandelen en de verliesbijdrage is aangegeven in onderstaande tabel. Hierbij valt op te merken dat de bijdrage sinds begin jaren negentig niet is geïndexeerd.

Aandeelhouder	Aandeel	Percentage verliesbijdrage	Maximale verliesbijdrage
Rijk	80.0%	40%	680.670
Provincie Groningen	5.9%	18,1%	308.062
Provincie Drenthe	5.0%	18,1%	308.062
Gemeente Groningen	5.0%	15,5%	264.053
Gemeente Assen	3.0%	6,2%	105.621
Gemeente Tynaarlo	1.0%	2,1%	35.207
Gemeente Noordenveld*)	0.1%	-	-
Totaal	100.0%	100%	€1.701.675

*) De gemeente Noordenveld (Roden) draagt sinds 1992 niet meer bij in het verlies. Haar theoretische verliesbijdrage is evenredig verdeeld over de overige regionale aandeelhouders.

2. De gewijzigde positie van het rijk m.b.t. de regionale luchthavens

In 1997 gaf het Rijk te kennen zijn betrokkenheid bij de regionale luchthavens in sterke mate te willen terugbrengen (Nota Regionale Luchthavenstrategie, RELUS). Op 12 december 2001 heeft het Rijk daartoe een contract gesloten met GAE N.V. waarin de rijksbijdrage in de verliezen is afgekocht. Tevens zijn afspraken vastgelegd over vergoedingen ter compensatie van het verbod op groot lesverkeer en de aanleg van een afwateringssysteem. Bij elkaar gaat het om een bedrag van circa €10 miljoen (*f* 22 mln.).

Bij deze overeenkomst hoort de afspraak dat de regionale aandeelhouders 10 jaar lang hun maximale verliesbijdrage in de exploitatie van de luchthaven inbrengen.

GAE N.V. heeft met het Rijk de afspraak de luchthaven tenminste tot eind 2015 te exploiteren. Voor deze afspraak is het Businessplan als basis genomen.

Voor de inspanning van de aandeelhouders geldt de afspraak met het Rijk zoals verwoord onder punt 5. Ook hierbij is het businessplan als uitgangspunt gebruikt.

Verder is in deze overeenkomst een koppeling gelegd met de baanverlenging en de overdracht van de Rijksaandelen.

Zoals bekend is doorgang van de baanverlenging afhankelijk van een uitspraak van de Raad van State.

Het Rijk ziet de afkoop in de verliezen, de financiering van de baanverlenging en de aandelenoverdracht als samenhangende onderwerpen.

Het sluiten van het contract in 2001 is gevolgd door een lang traject van onderhandelingen met het rijk over de aandelenoverdracht en de financiering van de baanverlenging.

3. Uitkomsten onderhandeling

Het resultaat van de onderhandelingen met het Rijk is, zoals u in augustus/september is meegedeeld, in hoofdlijnen dat de aandelen van het Rijk 'om niet' zullen overgaan naar de regionale aandeelhouders en dat door het Rijk voor de baanverlenging een bedrag van €18,62 miljoen zal worden betaald.

Het Rijk heeft in haar finale onderhandelingen duidelijk gemaakt dat dit voor beide onderdelen het maximaal haalbare is.

De afgelopen maanden is gewerkt aan het omzetten van dit resultaat in twee overeenkomsten. Te weten een contract van het Rijk met de regionale overheden over de aandelen en een overeenkomst tussen het rijk en de directie van GAE N.V. voor wat betreft de baanverlenging.

Aandelenoverdracht

De aandelen worden om niet overgedragen, d.w.z. dat een symbolisch bedrag van €6 per aandeel dient te worden betaald.

In de onderhandelingen met het Rijk is duidelijk geworden dat men hieraan echter strikte voorwaarden wenst te verbinden.

De belangrijkste daarvan is dat het Rijk over een lange periode (op onderdelen tot 2043) wil dat GAE N.V. dan wel de aandeelhouders het Rijk een percentage variërend tussen 40% en 80% terugbetalen van de opbrengst bij het vervreemden van gronden respectievelijk het overdragen van aandelen.

Achtergrond hiervan is dat het Rijk over langere periode wil meedelen in de eventuele waardevermeerdering van het luchthaventerrein.

Deze termijn is wellicht langer dan gebruikelijk bij dergelijke contracten.

Materieel treft dit de aandeelhouders echter niet omdat de aandeelhouders het voornemen hebben de luchthaven langdurig te (laten) exploiteren.

Baanverlenging

Er is €18,62 miljoen beschikbaar voor de baanverlenging, inclusief de hiervoor benodigde verwerving van gronden en aanpassing van de oude baan om de totale baan op een gelijke sterkte en stroefheid te brengen.

Zowel t.a.v. de begroting voor de baanverlenging als de verwerving heeft GAE N.V. gebruik gemaakt van de expertise van ervaren adviesbureaus en de met onteigening ervaren Dienst Landelijk Gebied om hiermee een zo betrouwbaar mogelijke inschatting te krijgen van de hoogte van de kosten.

De overtuiging bestaat dat, via zorgvuldig plannen en aanbesteden, het zoeken van combinaties met reguliere onderhouds- en beheerswerkzaamheden, het met deze Rijksbijdrage zondermeer mogelijk is om de baanverlenging c.a. uit te voeren zonder additionele bijdragen.

Voor de precieze inhoud van de overeenkomst tussen het Rijk en de regionale aandeelhouders over de aandelenoverdracht en van de overeenkomst tussen het Rijk en de luchthaven over de baanverlenging (inclusief bijlage over de onderdelen die in aanmerking komen voor financiering door het Rijk) wordt verwezen naar de bijgevoegde overeenkomsten.

4. De toekomst van de luchthaven

Na finale afronding van het onderhandelingstraject met het Rijk en alle daaruit voortvloeiende zaken zal GAE N.V. kunnen opereren in rustiger vaarwater. De wensen en verwachtingen zijn dan helder evenals de financiële afspraken met de overheden.

De financiële toekomst van de luchthaven is af te lezen uit het daartoe opgestelde businessplan.

In het businessplan, dat is opgesteld met behulp van luchtvaartexperts, is gewerkt met verschillende scenario's. Het middenscenario heeft een aantal aannames die het meest realistisch worden geacht.

De prognose in het middenscenario is dat in 2015 het break even point wordt bereikt.

Bijgevoegd treft u een samenvatting van het businessplan aan met daarin o.a. de aannames die ten grondslag liggen aan het geprognostiseerde break even point.

Voorts ligt het businessplan voor de statenleden ter vertrouwelijke inzage in de Statenkast

5. Beslispunten regio

Voortvloeiend uit de onderhandelingen met het Rijk en de op basis daarvan opgestelde contracten moeten de regionale aandeelhouders een besluit nemen over een aantal zaken.

Voortbestaan luchthaven

De regionale aandeelhouders dienen zich uit te spreken dat zij zich inspinnen om de luchthaven in stand te houden. De regionale aandeelhouders zullen daartoe ondermeer hun publiek- en

privaatrechtelijke bevoegdheden zodanig aanwenden dat het voortbestaan van de luchthaven zo veel mogelijk wordt bevorderd (artikel 5.1 contract aandelenoverdracht).

Exploitatiebijdrage

Voor een periode van 10 jaar jaarlijks, met ingang van 1 januari 2003, dienen de regionale aandeelhouders een vaste exploitatiebijdrage betalen aan GAE N.V. volgens de sinds jaar en dag gehanteerde verdeelsleutel.

Deze afspraak was een bindende voorwaarde voor de afkoop van de Rijksverliesbijdrage uit de overeenkomst van 2001. Voor de verdeling over de aandeelhouders wordt verwezen naar onderstaande tabel.

Aandeelhouder	Aandeel	Vaste jaarlijkse exploitatiebijdrage
Provincie Groningen	30%	308.062
Provincie Drenthe	30%	308.062
Gemeente Groningen	26%	264.053
Gemeente Assen	10%	105.621
Gemeente Tynaarlo	4%	35.207
Totaal	100%	€1.021.005

De aandelenoverdrachtsregeling en de betaling door de Regio van tien jaar lang de maximale exploitatiebijdrage is, evenals de afkoopbijdrage van het Rijk, gebaseerd op het ontwikkelingsperspectief van de exploitatie van de luchthaven zoals neergelegd in het businessplan.

Voor alle regionale aandeelhouders staat, naar de huidige inzichten, vast dat het met ingang van 1 januari 2003 gedurende tien jaar betalen van de maximale regionale exploitatiebijdrage, tezamen met de met het Rijk in de overeenkomsten vastgelegde afspraken, voldoende financieel perspectief biedt aan de luchthaven voor een op termijn gezonde luchthavenexploitatie (break even point in 2015).

Verdeling Rijksaandelen

De Rijksaandelen worden verdeeld over de overige aandeelhouders. Het voorstel is om in het totale aandelenpakket de verhouding in overeenstemming te brengen met de huidige verhouding in de exploitatiebijdrage (provincie Groningen 30, provincie Drenthe 30, gemeente Groningen 26, gemeente Assen 10 en gemeente Tynaarlo 4).

Wijziging Statuten

Er zal een wijziging van de statuten moeten plaatsvinden teneinde de nieuwe aandelensituatie te kunnen effectueren. Deze statutenwijziging zal op de agenda staan van de eerstvolgende Algemene Vergadering die op zijn vroegst op 19 december 2003 kan plaatsvinden, d.w.z. na behandeling van het onderhavige voorstel c.q. voordrachten aan Raden en Staten, in alle Colleges. In bijgevoegde notitie is aangegeven wat de belangrijkste veranderingen zullen zijn. Een definitief concept wordt thans door de notaris opgesteld. Deze zullen wij u zo spoedig mogelijk doen toekomen.

Wij stellen u voor het in ontwerp bij deze voordracht gevoegde besluit vast te stellen.

Groningen, 11 november 2003

Gedeputeerde Staten der provincie Groningen:

J.G.M. Alders , voorzitter.

H.J. Bolding , secretaris.

Provinciale Staten van Groningen:

Gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 11 november 2003, nr. 2003-19.448, EZ;

BESLUITEN:

1. Zich samen met de andere regionale aandeelhouders in te spannen de luchthaven in stand te houden. Daarvoor zullen zij onder meer hun publiek- en privaatrechtelijke bevoegdheden zodanig aanwenden dat het voortbestaan van de luchthaven zo veel mogelijk wordt bevorderd;
2. In te stemmen met de betaling gedurende tien jaren van een vaste jaarlijkse exploitatiebijdrage van €308.062 met ingang van 1 januari 2003;
3. In te stemmen met de aandelenoverdracht door het Rijk aan de regio waardoor de nieuwe verdeling uitkomt op 30-30-26-10-4 (Provincie Drenthe-Groningen - Gemeenten Groningen-Assen-Tynaarlo);
4. In te stemmen met de voorgestelde wijziging van de statuten van Groningen Airport Eelde N.V..

Groningen,

Provinciale Staten voornoemd:

, voorzitter.

, griffier.